

6

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРЕКРШАЈНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
3-Р4ОП-8/14
Дана 31.10.2014. године
Београд

Прекрајни апелациони суд у Београду и то Марија Вуковић-Станковић, као судија појединац, одлучујући по захтеву за заштиту права на суђење у разумном року поднетом од стране предлагача Миленка Јовановића из Београда преко пуномоћника-адвоката Јованке Јовић Трифуновић из Земуна, везано за предмет Прекрајног суда у Београду 13 Пр.190922/11, на основу чл. 8а , 8б и 8в Закона о уређењу судова (Сл.гласник РС бр.116/08 101/2013) и чл. 1, 17 ст. 1 и 18 Закона о ванпарничном поступку (Сл.гласник РС бр.45/95, 55/14) дана 31.10.2014.године донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ захтев предлагача поднет преко пуномоћника и утврђује да је у поступку вођеним пред Прекрајним судом у Београду под бр. 13 Пр.190922/11 подносиоцу захтева Миленку Јовановићу из Београда повређено право на суђење у разумном року, зајемчено одредбом чл. 32 ст. 1 Устава Републике Србије.

НАЛАЖЕ СЕ Прекрајном суду у Београду да без одлагања, а најкасније у року од месец дана од пријема ове одлуке, оконча поступак у предмету 13 Пр.бр.190922/11.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоца за пакнаду износа од по 500,00 динара за сваки дан извршења службене дужности суда почев од 01.08.2011.године до коначног извршења овог решења.

ОДБАЧУЈЕ СЕ захтев предлагача за накнаду материјалне штете.

Решење, након правноснажности, ОБЈАВИТИ на сајту Прекрајног апелационог суда.

Образложење

Предлагач Миленко Јовановић из Београда поднео је преко свог пуномоћника Уставном суду дана 28.06.2013.године уставну жалбу везано за предмет Прекрајног суда у Београду 13-Пр.190922/11 са посебним захтевом да се пред тим судом одржи јавна усмена расправа. У жалби је изнео своју оцену да му је непоступањем суда-недоношењем правноснажне одлуке у року од 2 године од дана извршења прекраја 02.06.2011.године по захтеву за покретање прекрајног поступка предлагача као оштећеног против одговорног лица у органу јавне власти предатом Прекрајном суду у Београду 01.08.2011.године изгубио право на судску заштиту предвиђено одредбама

чл. 22 ст. 1 Устава, право на приступ суду, на јавну расправу и на суђење у разумном року као елементе права на правично суђење зајемчено одредбама чл. 32 ст. 1 Устава, јер је услед тог непоступања у поступку наступила апсолутна застарелост гоњења. У жалби је предложено да суд исту усвоји, утврди да су предлагачу повређена наведена права, забрани Прекршајном суду у Београду свако даље не вршење службене дужности, дозволи враћање поступка у пређашње стање, наложи његово настављања и одреди отклањање штетних последица тако што ће се тај суд обавезати да у целини и без деперсонализације о свом трошку објави одлуку Уставног суда у дневном листу "Политика", објави одлуку у Службеном гласнику Републике Србије, да оштећеном накнади нематеријалну штету у износу од по 500,00 динара за сваки дан почев од 30.06.2011. године па до дана коначног извршења одлуке Уставног суда, као и материјалну штету у износу од 75.000,00 динара за услуге адвоката према АТ за састав уставне жалбе.

Уставна жалба заведена под бр. Уж. 5169/2013 упућена је на надлежност Прекршајном апелационом суду дана 26.05.2014. године након чега је Прекршајни апелациони суд затражио на увид списе предмета 13 Пр.бр.190922/11. Након заузимања правног става од стране Врховног касационог суда дана 30.05.2014. године, везано за надлежност у поступању по уставним жалбама за заштиту права на суђење у разумном року уставна жалба је враћена Уставном суду. Данас 16.07.2014. године Уставни суд је поново проследио уставну жалбу на надлежност Прекршајном апелационом суду позивајући се на решење III У-353/2014 од 10.07.2014. године, након чега је поново затражен спис 13 Пр.бр.190922/11 и након увида у исти утврђено следеће чињенично стање:

1. дана 15.07.2011. године Миленко Јовановић из Београда, у својству оштећеног, поднео је Прекршајном суду у Београду захтев за покретање прекршајног поступка против Златана Димитрића из Београда, вршиоца функције председника Привредног суда у Београду, за радње описане у захтеву квалификоване као прекршај из чл. 46 ст. 1 тач. 8 у вези чл. 16 ст. 1 и 10 Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја извршене 07.07.2011. године. Захтев је у Прекршајном суду у Београду заведен под два броја 62/11 и 7-190922. Уз захтев је приложен захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја везан за предмет Привредног суда у Београду П-11976/09;

2. поступак против Златана Димитрића покренут је решењем Пр.бр.190922/11 дана 12.09.2011. године;

3. дана 18.05.2012. године под бројем VIII Су.бр.1/2012-760 донето је по захтеву окривљеног Златана Димитрића из Београда решење о спајању предмета 13 Пр.бр.191622/11, 07 Пр.бр.190922/11, 91 Пр.бр.147323/11, 56 Пр.бр.116224/11 и 94 Пр.бр.147222/11 и вођењу јединственог поступка под бр. 13 Пр.бр.191622/11, као бројем предмета најстаријег у раду;

4. иако је дошло до спајања више поступака против окривљеног и одређен број под којим ће се сви ти поступци водити у поступку који је предмет уставне жалбе и после доношења решења о спајању фигурира број 190922/11,

5. из повратница здружених списима предмета утврђује се да су позиви окривљеном Златану Димитрићу достављени преко Привредног суда у Београду за 20.10.2011., 10.02.2012. и 26.09.2012. године. У списима се налази писмена одбрана окривљеног за 26.09.2012. године уручен 12.09.2012. године, а да се у списима предмета налази писмена одбрана окривљеног за коју се не може утврдити када је примљена у Прекршајни суд у Београду (из записника о саслушању окривљеног под бр. 13-Пр.бр.191622/11 од 26.09.2012. године могло би се закључити да је пријем писмене одбране извршен тога датума);

6. из повратница здружених списима утврђује се да је Прекршајни суд у Београду предлагачу у три наврата слао позиве преко пуномоћника за 06.2.2013. године, примљен

25.01.2013., за 28.05.2013., примљен 13.05.2013.године и за 03.07.2013.године. За 06.02.2013. позив је упућен и предлагачу али се вратио неуручен са назнаком “одсељен”, на позив за 06.02.2013.године суду се нису одавали ни предлагач ни његов пуномоћник, дана 21.05.2013.године суду је достављена изјава Миленка Јовановића и као “сведока”, а 02.07.2013.године поднесак предлагача којим обавештава суд да је у поступку наступила апсолутна застарелост прекрајног гоњења;

7.дана 31.07.2013.године Прекрајни суд у Београду донео је под бројем 7 Пр.бр.-190922/11 решење којим се обуставља прекрајни поступак покренут и вођен против окривљеног Златана Димитрића због сумње да је дана 07.07.2011.године учинио прекрај из чл. 38 ст. 1 тач. 3 Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер је наступила застарелост за вођење прекрајног поступка;

8.претходно решење уручено је окривљеном, покушана је достава предлагачу која није извршена јер је ово лице према извештају доставне службе од 26.12.2013.године одсељено, а уручење решења пуномоћнику није ни покушано.

Ценећи процесне услове за поступање по уставној жалби Прекрајни апелациони суд налази да је надлежан за одлучивање о делу жалбе који се тиче заштите права на суђење у разумном року и да је захтев у том делу уредан.

За одлучивање у предметној ствари релевантне су следеће одредбе:

чл. 6 Европске конвенције за заштиту људских права и с њим у вези одредбе чл. 16 ст. 2 и чл. 18 ст. 1 и ст. 3 Устава Републике Србије;

чл. 32 ст. 1 Устава којим се утврђује право сваког лица да независан, непристрасан и законом установљен суд правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка и о оптужбама против њега (право на правично суђење као начелна уставна гаранција);

чл. 8в Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова по којој се на поступак одлучивања по захтевима за заштиту права на суђење у разумном року сходно примењују одредбе Закона о ванпарничном поступку, чл. 30 ст. 2 тог Закона који упућује на сходну примену Закона о парничном поступку и чл. 10 Закона о парничном поступку о праву странке да суд о њеним захтевима и предлозима одлучи у разумном року односно да поступак спроведе без одуговлачења;

чл. 80 Закона о прекрајима према којем се поступак покреће и води на основу захтева овлашћеног органа или општећеног, са чим у вези стоји и одредбе чл. 116 и 155, чл. 83 тог Закона који суд обавезује да поступак спроведе без одуговлачења, али тако да то не буде на штету доношења правилне и законите одлуке, те чл. 148 ст. 2 тог Закона којим се прецизира да се писмена општећеном који има законског заступника или пуномоћника достављају њему-пуномоћнику или заступнику;

чл. 76 Закона о прекрајима по којима право на покретање поступка застарева у року од 1 године дана од дана извршења дела, а у сваком случају када истекне двоструко трајање овог рока, осим ако посебним законом није другачије одређено, што у случају Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (по којем је поднет захтев за покретање прекрајног поступка) није случај.

Разматрајући поднети захтев за становишта критеријума од значаја за оцену да ли је трајање поступка у конкретном случају било разумно, а то су сложеност случаја, важност предмета поступка за предлагача, понашање подносиоца захтева за заштиту права за суђење у разумном року и поступање самог суда Прекрајни апелациони суд закључује:

по критеријуму сложености предмета у материјалном и процесном смислу реч је о релативно једноставној ствари у којој није било потребно изводити већи број доказа у циљу утврђивања спорних чињеница нити разјашњења спорних правних питања тако да врста предмета и обимност доказног поступка нису утицали на трајање поступка.

Неспоран је интерес предлагача да се поступак пред Прекршајним судом у Београду оконча у разумном року имајући у виду да му је законом, под одређеним условима, гарантовано право на слободан приступ информацијама од јавног значаја, као и на заштиту у случају да му је то право ускраћено. Уколико је заштита или сатисфакција изостала услед неактивности суда ствара се несигурност странака што утиче на њихово поверење у правни систем.

Оцењујући понашање предлагача као подносиоца захтева за покретање прекршајног поступка овај суд закључује да је Милеенко Јовановић допринео трајању поступка јер није обавестио суд о промени места боравка или пребивалишта, због чега му нису могли бити уручени позив за саслушање за 06.02.2013. године и решење о обустави поступка, док се његов пуномоћник на позив за исти датум није одазвао. Предлагач се није одазвао ни на позив упућен преко пуномоћника, како је и захтевао, за 03.07.2014. године, нити је суду приступио његов пуномоћник, већ је доставио поднесак у коме обавештава суд да је наступила застарелост прекршајног гоњења окривљеног Димитрића, што с обзиром да определено време извршења прекршаја из захтева за покретање прекршајног поступка, није било тачно. Предлагач је и у уставној жалби означио погрешан датум предаје захтева за покретање прекршајног поступка Прекршајном суду у Београду, као и погрешно време противправног поступања које тим захтевом окривљеном ставља на терет, што је очигледна грешка учињена због великог броја захтева поднетих против окривљеног Димитрића, али која грешка уставну жалбу није учинила до те мере неразумљивом да овај суд по њој у делу за који је надлежан није могао поступати.

На основу стања у списима који су достављени овом суду поступање Прекршајног суда у Београду не може се у потпуности оценити као благовремено и правилно. Суд јесте у континуитету предузимао процесне радње са мањим или мало већим размацима (12.09.2011. донето решење о покретању поступка, за 20.10.2011. године и 10.02.2012. позиван окривљени, 18.05.2012. донето решење о спајању поступака, за 26.09.2012. позиван окривљени, за 06.02.2013., 28.05.2013. и 03.07.2013. године позиван предлагач и пуномоћник и 31.07.2013. године донето решење о обустави поступка), али решење о обустави поступка које је донето под првобитним бројем предмета, иако је предмет након спајања добио нов број није уручено нити је покушано његово уручење пуномоћнику предлагача као подносиоцу захтева, иако је ова обавеза јасно прописана чланом 148 Закона о прекршајима, чиме је поступак остао неокончан и до времена одлучивања по делу уставне жалбе.

Код оцене дужине трајања поступка који не испуњава захтев разумног рока не узима се у обзир оптерећеност суда или конкретног судије бројем предмета нити немогућност судије да у одређеном периоду из оправданих личних разлога, у конкретном предмету поступа.

Имајући у виду оцене изнете у претходним ставовима Прекршајни апелациони суд утврђује да је прекршајни поступак по захтеву предлагача, а у том поступку оштећеног, трајао дugo с обзиром на сложеност предмета делимично због неактивности суда и испоштовања правила поступка, али и због доприноса предлагача као подносиоца захтева што је довело до тога да поступак пред Прекршајним судом у Београду није правноснажно окончан ни у време доношења овог решења. Из наведених разлога захтев поднет преко пуномоћника да се утврди повреда права на суђење у разумном року оцењен је као основан, а Прекршајном суду у Београду је наложено да без одлагања, најкасније у року од месец дана, оконча поступак тако што ће правилно решење о обустави поступка доставити учесницима у складу са одредбама Закона о прекршајима.

По оцени овог суда предлагачу од стране Прекршајног суда у Београду није пружена адекватна правна заштита везано за достављање информација од јавног значаја али је оваквом исходу по његовом захтеву за покретање прекршајног поступка гледано у односу на активности суда и сам предлагач допринео недостављањем своје адресе суду

осоздавањем на позиве упућене преко пуномоћника. Непоштовање правила поступка ујима предлагач није доприносе везана су искључиво за период после доношења решења обустави у ком делу је повређено његово право на суђење у разумном року. Имајући у виду овај период одговарајућа сatisфакција предлагачу за непоступање суда у складу са прописима представља објављивање одлуке на сајту Прекријајног апелационог суда. Ујмеће се и јавност упознати са током и исходом поднетог захтева за заштиту права на суђење у разумном року на задовољавајући начин, а због чега одлуку није потребно објавити у Сл.гласнику РС и дневном листу "Политика". Из наведених разлога одбијен је захтев предлагача за накнаду нематеријалне штете како је у жалби определјен.

Поднетом уставном жалбом предлагач је тражио да се утврди повреда више права која су предлагачу гарантована Уставом Републике Србије, а од којих само повреда права на суђење у разумном року спада у надлежност Прекријајног апелационог суда. Како је за одлучивање о већем делу захтева надлежан Уставни суд то ће се и о накнади материјалне штете у износу од 75.000,00 динара према АТ за уставну жалбу одлучивати пред Уставним судом, јер би усвајањем овог захтева пред оба суда окривљеном била призната накнада у већем износу него што му припада. Осим тога поднети захтев за накнаду материјалне штете није јасно определјен у смислу навођења тарифних бројева из АТ да би се могло утврдити да ли је одређен само за састављање поднеска којим се пред Уставним судом покреће поступак или за више захтева који су у том поднеску садржани.

M/C

СУДИЈА

Марија Вуковић Станковић

ПРАВНА ПОУКА: против овог решења дозвољена је жалба Врховном касационом суду у року од 15 дана од дана пријема истог.

У односу на одлуку из става I и II изреке решења жалба не задржава извршење, док у преосталом делу има супензивно дејство.